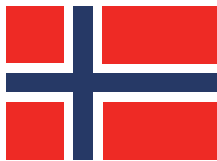
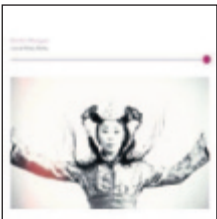

32 NYE INNTRYKK: klassisk

GRENSELØS MUSIKK

CD
Nordic Namgar
«Live At Riddu Riddu»
FBR Records

Urflott

Riddu Riddu-festivalen drar i disse dager til Moskva for å presentere fjorårets bestillingsverk for russerne, et verk som besto av samiske og russiske musikere, komponert av Ole Jørn Myklebust. Samtidig kommer konserten fra Riddu Riddu ut på plate, og den er nok en påminnelse om hva man går glipp av om man ikke legger Riddu Riddu inn i kalenderen. «Nordic Namgar – Live At Riddu Riddu» er et episk storverk av samiske, mongolske og sfæriske nordiske impulser, med Namgar Lhkasaranova og Niillas Holmberg i vokal front. Selv uten konsertens visuelle dimensjon, gjør musikken et mektig inntrykk.

Vestlendingen Ole Jørn Myklebust er ingen novise når det kommer til musikk uten synlige bredder. Med prosjektet Nordic Namgar spenner han opp et musikalsk seil på mange hundre mil, og det er umiskjennelig hans egne preferanser som ligger til grunn. Det har et sus over seg som minner om Jan Garbarek eller Arild Andersen når det gjelder utnyttelsen av tradisjoner og nordiske impulser, og det er lett å tenke at om Nordic Namgar hadde møtt publikum på en av de mediemessige «bredere» jazzfestivalene enn på genuine Riddu Riddu, hadde gjetordene om verket for lengst nådd et større publikum. Platen som foreligger bør bøte på det.

Hvor går grensen mellom joik og strupesang? Spørsmålet reises ved gjestesangen av Radik Tyulyush på «Tunka», samtidig som stemmene til Holmberg og Namgar Lhkasaranova – oppvokst sør i Sibir, og frontperson i det mongolske ensemblet Namgar – utfyller hverandre på fantastisk vis. Særlig hennes stemme og fraseringer, på grensen til overtonesang, fascinerer, som på den innoverpustende balladen «My Winters Day». Kontrastene blir synlige fellesnevnerer når musikken løsrives fra vindblåste vidder og stepper. Dessuten, i en tid da urfolk, særlig de som bor øst for Pasvik, utsettes for press, er et prosjekt som Namgar Nordic en verdifull påminnelse om hvilken allmenngyldig kultur og egenart som til enhver tid trues av små og store politiske dragkamper.

MODE
STEINKJER

FOTO: ANNA-JULIA GRANBERG/OSLO KAMMERAKADEMI

Ny kammerfulltreffer

Utgivelse nummer to med Oslo Kammerakademi er, musikalsk sett, en flott oppfølger til debuten.

Ukas utvalgte er den vanskelige nummer to-oppfølgeren til den særdeles vellykkede debut-CD-en som utkom i 2012. Jeg kåret den da til en av årets beste klassiske utgivelser. De ansvarlige kaller seg Oslo Kammerakademi, og er en gjeng blåsere satt sammen av toppmusikere fra de fremste orkestrene i Norden. Debut-CD-en besto utelukkende av musikk av Beethoven. Men ikke alt var originalkomponert for den grunnstamme som Oslo Kammerakademi består av, nemlig den klassiske blåseroktetten. Det vil si to oboer, to klarinetter, to fagotter og to horn. De hadde nemlig kastet seg over et arrangement av mesterens sjuende symfoni. En oppgave som er vanvittig krevende, men som de løste til høyeste terningkast. I tillegg spilte de oktetten op. 103, samt en sjarmerende Rondo. Den er fortsatt tilgjengelig.

På ukas utvalgte har programutvalget fokusert på Leipzig. Denne smeltedigelen av utdanningsmuligheter, som ble en av de mest ettertraktede for musikere av forskjellig kaliber, etter at Felix Mendelssohn grunnla konservatoriet i 1843. Dit strømmet talenter, ikke minst fra Skandinavia. Og tre av dem er representert på Oslo Kammerakademis nyeste utgivelse. Edvard Grieg, Johan Svendsen og dansken Emil Hartmann. I tillegg finner vi et verk av en av institusjonens mest sentrale personligheter, både i teori og praksis: Carl Reinecke. Kanskje ikke like elsket av alle. Grieg skal, for eksempel ikke ha vært udelte begeistret for ham, sies det. Men han var ansatt

som sjefdirigent for det berømte Gewandhausorkestret i 35 år. Fortsatt den lengste perioden i det embetet i institusjonens historie.

Repertoaret for blåserbesetning i kammermusikkssammenheng er ganske omfattende. Allikevel har musikere sett det nødvendig, eller også interessant, å utvide det ved å transkribere musikk fra andre besetninger. For eksempel ovennevnte Beethoven-symfoni. I blåseroktettens barndom var det vanlig at man i velmøblerte hjem kunne høre et slikt ensemble under bedre middager eller andre tilstelninger der man følte det passende med såkalt taffelmusikk. Keiser Joseph II, elsket dette, og på den tida, arrangerte man arier og duetter fra populære operaer til dette bruk. Mozarts store operaer ble ofte brukt som basis for dette fenomenet, som gikk under tittelen «Harmoniemusikk».

De to norske verkene på ukas utvalgte tilhører denne kategorien. Nemlig Griegs «Lyrisk suite», basert på fire av de lyriske stykkene for klaver op. 54. Populære melodier som allerede i hans samtid ble smykket i orkesterdrakt. Grieg selv skal ha hatt en finger med i den saken. Det andre norske verket er Svendsens første norske rapsodi. Det er ensembles faste fagottist Trond Olaf Larsen som er ansvarlig, og jeg synes han kommer veldig godt fra jobben når det gjelder Grieg. Mens ideen med Svendsen synes jeg ikke er like vellykket. Det er nok musikk som krever en fyldigere besetning. Musikernes innsats er det imidlertid ikke noe i veien med. «Gangaren» til Grieg får en flott reising gjennom de sterke dynamiske kontrastene, og engasjerer meg hele tida gjennom den lange linjen, med et crescendo som når toppen på midten, for så å gå tilbake «til start», når enden er nådd etter 3'50". «Notturmo» og «Gjetergutt» er vakre. Bruken av de lyse treblåserne skaper den rette stemningen. Og «Trolltog» får en artig klanglig vri gjennom de mutede hornene og den spenstige rytmikken.

Emil Hartmanns «Serenade» op. 43 kan vel kalles en lettveker, men er et tiltalende bekjentskap. Og den tredje satsen har et definitivt norsk preg. Er det kanskje derfor han har skrevet Edwards Griegs navn inn i originalpartituret? Og scherzoen er herlig leken musikk. Noe som musikere virkelig har taket på. Emils far, I.E. Hartmann var for øvrig en av dansk musikklivs framtrepende skikkelser. Og sønnen led nok en god del under dette. Reinecke er tydelig påvirket av Mendelssohn og Schumann. Ifølge tekstheftet skal han ikke ha hatt særlig til overs for senromantikkerne, som Liszt, Wagner, Brahms og Bruckner. Han ble en gammel mann. Han døde i 1910, 86 år gammel. Oktetten hans er i mine ører svært høverdige musikk. Med flott balanse mellom instrumentene og som gir musikerne store muligheter til å utfolde seg. Og det gjør våre venner i Oslo Kammerakademi. Spillekåte og velopplagte lar de notene trille gjennom fingertuppene, og lydbildet er interessant, med hornene plassert bakerst, uten at det forrykker helhetsbildet. For det er skikkelig trøkk i dem.

Utgivelse nummer to med Oslo Kammerakademi er, musikalsk sett, en flott oppfølger til debuten. Så får det være opp til hver og en, om de liker transkripsjoner eller ikke. Men Hartmann og Reinecke er i alle fall originalkomposisjoner.

KJELL
HILLVEG

«Leipzig»
Verker av Grieg,
Svendsen, Hartmann,
Reinecke
Oslo Kammerakademi
LAWO LWC
1058 (CD)